

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Факультет обліку та фінансів
Кафедра економічної теорії та економічних досліджень

Пояснювальна записка

до дипломної роботи
на здобуття ступеня вищої освіти магістр

на тему: «Методика обліку доходів та аналіз фінансових результатів від реалізації продукції (на матеріалах товариства з обмеженою відповідальністю «Агрофірма «ім. Довженка» Шишацького району)»

Виконав: здобувач вищої освіти
ступеня магістр, 2 курсу групи 2
за освітньо-професійною програмою
«Облік і оподаткування»
спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
очної форми навчання
Тютюнник І. Ю.
Керівник: Дорогань-Писаренко Л. О.
Рецензент: Куць О. М.

Полтава – 2018 року

ПОЛТАВСЬКА ДЕРЖАВНА АГРАРНА АКАДЕМІЯ
Факультет обліку та фінансів

УДК: 657

Тютюнник Ірина Юріївна

**МЕТОДИКА ОБЛІКУ ДОХОДІВ ТА АНАЛІЗ ФІНАНСОВИХ
РЕЗУЛЬТАТІВ ВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ**

Освітньо-професійна програма «Облік і оподаткування»
Спеціальність «Облік і оподаткування»

Автореферат
дипломної роботи на здобуття
ступеня вищої освіти магістр

Полтава 2018

Дипломною роботою є рукопис.

Робота виконана в Полтавській державній аграрній академії на кафедрі економічної теорії та економічних досліджень

Науковий керівник: кандидат економічних наук, доцент
Дорогань-Писаренко Людмила Олександрівна,
Полтавська державна аграрна академія,
професор кафедри економічної теорії та
економічних досліджень

Рецензент: **Куць Оксана Миколаївна,**
товариство з обмеженою відповідальністю «Ново-
Санжарський елеватор» Новосанжарського району,
головний бухгалтер

Захист відбудеться «18» грудня 2018 р. о 9.00 годині на засіданні
екзаменаційної комісії у ПДАА за адресою: 36003, м. Полтава, вул. Сковороди,
1/3, навчальний корпус 4, аудиторія 434

Відповідальний за
нормо-контроль

А. П. Дорошенко

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Невід’ємною складовою процесу організації обліку на підприємствах є організація обліку доходів та фінансових результатів, від чого залежить циклічність руху коштів (вхідних і вихідних грошових потоків), що суттєво впливає на ефективність функціонування суб’єктів господарювання. З огляду на це важливого значення набуває удосконалення обліку та відображення у звітності доходів від реалізації продукції як важливої складової інформаційної системи підприємства, а також розроблення практичних рекомендацій щодо аналізу фінансових результатів від реалізації продукції.

Значний внесок у розвиток теоретичних, методичних і практичних аспектів обліку та аналізу доходів і фінансових результатів діяльності зробили вітчизняні вчені: Ф. Ф. Бутинець, П. Ю. Буряк, Ю. А. Верига, С. Ф. Голов, М. Я. Дем’яненко, В. М. Жук, Т. Г. Камінська, Г. І. Кіндрацька, Г. Г. Кірейцев, М. В. Кужельний, В. С. Лень, В. Г. Лінник, Т. Г. Маренич, М. Ф. Огійчук, В. М. Пархоменко, В. Я. Плаксієнко, В. О. Подольська, П. Я. Попович, Н. В. Прохар, П. Т. Саблук, Г. В. Савицька, В. В. Сопко, Л. К. Сук, Н. М. Ткаченко, Ю. С. Цал-Цалко, М. Г. Чумаченко та інші науковці. Водночас окремі аспекти побудови системи показників оцінювання фінансових результатів діяльності потребують подальших досліджень, зокрема щодо врахування галузевих особливостей, існуючого інформаційного забезпечення та можливостей проведення детермінованого факторного аналізу.

Функціонування підприємств в умовах ринкової економіки визначається здатністю забезпечувати достатній рівень прибутковості діяльності, що характеризується системою абсолютних і відносних показників. Головні завдання аналізу фінансових результатів: визначення повноти та якості отримання прибутку; з’ясування спрямованості, рівня та частки впливу окремих факторів на зміну показників фінансових результатів; виявлення та оцінювання резервів їх зростання.

Таким чином, необхідність подальшого вирішення теоретичних і прикладних проблем бухгалтерського обліку доходів та аналізу фінансових результатів діяльності суб’єктів господарювання зумовила вибір теми дипломної роботи, визначила її мету, завдання та структурну побудову.

Зв’язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дипломна робота виконана в межах програми науково-дослідних робіт кафедри економічної теорії та економічних досліджень за темою: «Удосконалення прийомів і методів аналізу ефективності сільськогосподарського виробництва та його економічного потенціалу».

Мета і завдання дослідження. Мета дослідження полягає у вивченні методики бухгалтерського обліку доходів від реалізації продукції, розробленні пропозицій щодо її вдосконалення, проведенні аналізу фінансових результатів та обґрунтуванні шляхів підвищення прибутковості діяльності підприємства.

Для досягнення визначеної мети у роботі вирішуються такі завдання:

- розкрити економічний зміст, класифікацію та оцінку доходів, узагальнити нормативно-інформаційне забезпечення їх обліку;
- дати фінансово-економічну характеристику діяльності підприємства за

напрямами: організаційно-правові основи функціонування, облікова політика, динаміка показників фінансового стану;

- узагальнити актуальні питання обліку доходів;
- викласти порядок документування, синтетичного та аналітичного обліку доходів від реалізації продукції;
- провести аналіз динаміки та факторів формування доходів і фінансових результатів діяльності;
- дослідити рентабельність роботи підприємства та фактори її зміни;
- провести розрахунок і факторний аналіз порогу рентабельності, запасу фінансової стійкості та беззбиткового обсягу реалізації продукції;
- визначити шляхи та обґрунтувати резерви підвищення рівня прибутковості господарської діяльності підприємства.

Об'єкт і предмет дослідження. Об'єктом дослідження є облікові процедури відображення господарських операцій щодо формування доходів у товаристві з обмеженою відповідальністю «Агрофірма «ім. Довженка» Шишацького району Полтавської області. Предметом дослідження є теоретико-методичні засади, а також діюча практика бухгалтерського обліку доходів й аналізу фінансових результатів від реалізації продукції.

Інформаційною базою виконання роботи слугували Статут і Наказ про облікову політику підприємства, документи первинного, синтетичного та аналітичного обліку доходів від реалізації продукції, фінансова та статистична звітність ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» за 2015-2017 рр.

Методи дослідження. Основою дослідження є фундаментальні положення економічної теорії, праці вітчизняних і зарубіжних вчених з проблем обліку доходів та аналізу фінансових результатів діяльності підприємств. Для реалізації поставлених завдань використовувалися такі методи: діалектичний метод пізнання та теоретичного узагальнення – для комплексного дослідження питань бухгалтерського обліку доходів; абстрактно-логічний – для формування мети і завдань дослідження; комплексно-системний підхід – для вивчення положень національного законодавства та нормативів щодо бухгалтерського обліку доходів; індукції та дедукції – для побудови системи показників оцінювання фінансових результатів, рентабельності та окупності діяльності; детермінованого факторного аналізу (ланцюгових підстановок, абсолютних різниць) – для визначення впливу факторів на зміну показників чистого доходу, фінансових результатів діяльності та беззбиткового обсягу реалізації продукції; графічний і табличний – для наочного відображення результатів дослідження; розрахунково-конструктивний – для визначення резервів збільшення фінансових результатів діяльності.

Наукова новизна одержаних результатів. Наукова новизна одержаних автором результатів полягає у наступному:

- запропоновано відображати окремі групи доходів від реалізації готової продукції на таких аналітичних рахунках субрахунку 701 «Дохід від реалізації готової продукції»: 7011 «Дохід від реалізації продукції рослинництва»; 7012 «Дохід від реалізації продукції тваринництва»; 7013 «Дохід від реалізації продукції переробки продукції рослинництва та тваринництва»;

- визначено напрями вдосконалення синтетичного та аналітичного обліку доходів шляхом відкриття до рахунку 70 «Доходи від реалізації» субрахунків 706 «Дохід від реалізації поточних біологічних активів» та 707 «Дохід від реалізації продукції на експорт»;

- дістали подальший розвиток наукові підходи щодо методики аналізу фінансових результатів діяльності суб'єктів господарювання (запропоновано: адитивні моделі факторного аналізу показників фінансових результатів; методику визначення коефіцієнта пріоритетності прибутковості);

- розроблено механізм визначення ціни реалізації продукції для досягнення беззбитковості галузі м'ясного скотарства;

- реалізовано методику факторного аналізу показника прибутку від операційної діяльності, що дозволило визначити резерв його зростання за рахунок підвищення рентабельності реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); проведено розрахунок додаткового чистого прибутку за рахунок прискорення оборотності оборотних активів підприємства.

Практичне значення одержаних результатів. Висновки і пропозиції за результатами дослідження використані під час розроблення системи заходів з удосконалення бухгалтерського обліку доходів від реалізації продукції та підвищення рівня прибутковості господарської діяльності ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» Шишацького району (довідка від 11.12.2018 р.).

Особистий внесок здобувача. Дипломна робота є самостійно виконаним науковим дослідженням. Усі розробки та пропозиції, що містяться у роботі, належать особисто автору.

Апробація результатів дослідження. Результати дослідження доповідалися й одержали позитивну оцінку на 19 науково-практичних конференціях (у тому числі: 4 міжнародних, 8 всеукраїнських) та II етапі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук у галузі науки «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» (у 2016-2017 рр.).

Публікації. За результатами дослідження опубліковано 24 наукові праці загальним обсягом 4,45 друк. арк., у тому числі: фаховому науковому виданні – 1 стаття обсягом 0,4 друк. арк., наукових виданнях – 4 статті обсягом 1,0 друк. арк., матеріалах конференцій – 19 тез доповідей обсягом 3,05 друк. арк.

Стажування та участь у Всеукраїнських студентських олімпіадах та конкурсах. Участь у семінарі-тренінгу «Облік, звітність і оподаткування суб'єкта малого підприємництва» (м. Полтава, ПДАА, 04.07.2017 р.). Участь у семінарах-практикумах Полтавського обласного осередку ГО «Всеукраїнський бухгалтерський клуб»: «Головний бухгалтер і безпека бізнесу» (м. Полтава, 08.09.2016 р., 13.09.2017 р.), «Безпека агробізнесу: юридичні аспекти земельних питань та взаємовідносини з найманими працівниками» (м. Полтава, 08.11.2017 р.). Проходження тренінгів в аудиторській фірмі PWC (PricewaterhouseCoopers Audit) (Certificate of completion of the Revenue and Receivables V7. PWC, 06.08.2018; Certificate of completion of the IFRS 15 – Revenue from contracts with customers. PWC, 10.09.2018).

Участь у кейс-чемпіонаті з бухгалтерського обліку KPMG Audit Battle

(м. Київ, КРМГ, сертифікат фіналіста, 31.05.2018 р.).

Участь у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук у галузі науки «Бухгалтерський облік, аналіз та аудит» (м. Київ, Київський національний торговельно-економічний університет, 24.03.2017 р. – Диплом III ступеня); участь у II етапі Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Облік і аудит» (м. Дніпро, Університет імені Альфреда Нобеля, 21.04.2017 р. – Диплом III ступеня); участь у II етапі Всеукраїнської олімпіади зі спеціальності «Облік і оподаткування» (м. Дніпро, Університет імені Альфреда Нобеля, 18-20.04.2018 р. – Диплом I ступеня); участь у II етапі Всеукраїнської олімпіади з дисципліни «Організація і методика аудиту» (м. Миколаїв, Миколаївський національний аграрний університет, 27.04.2018 р. – Диплом III ступеня).

Структура та обсяг дипломної роботи. Дипломна робота складається з вступу, чотирьох розділів, висновків, додатків, списку використаних джерел, що нараховує 129 найменувань, містить 33 таблиці, 20 рисунків, 9 додатків. Основний зміст кваліфікаційної роботи викладено на 144 сторінках друкованого тексту.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ

У **вступі** обґрунтовано актуальність теми дипломної роботи, відображено мету і завдання, об'єкт і предмет дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення, наведено дані про апробацію одержаних результатів.

У першому розділі «**Теоретико-методичні основи обліку доходів підприємства**» досліджено економічний зміст доходів, здійснено класифікацію та викладено порядок їх оцінки, узагальнено нормативно-інформаційне забезпечення та актуальні питання обліку доходів суб'єктів господарювання.

Дослідження існуючих наукових підходів та діючої нормативної бази засвідчило, що категорія «дохід» по-різному трактується у наукових виданнях та нормативних документах і стандартах обліку, що ускладнює розуміння його економічної сутності. На нашу думку, визначення категорії «доходи» доцільно викласти у такій редакції: доходи – це збільшення економічних вигод внаслідок надходження активів (або збільшення їх вартості) та/або зменшення зобов'язань, що призводять до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників) у результаті здійснення певного виду діяльності та отримання конкурентних переваг від прийняття ефективних рішень.

Класифікація доходів у бухгалтерському обліку визначається різними нормативними документами (табл. 1).

Отже, класифікація доходів згідно НП(С)БО 1 та П(С)БО 15 не співпадає. Це пов'язано з тим, що НП(С)БО 1 направлене на складання фінансової звітності, а П(С)БО 15 – на загальні методологічні засади формування в бухгалтерському обліку інформації про доходи підприємства. Оскільки дані нормативні документи мають однакове юридичне значення, вони не повинні мати суперечностей.

Класифікація доходів у бухгалтерському обліку

Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності	П(С)БО 15 «Дохід»	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій
-	Дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Доходи від реалізації
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	-
Інші операційні доходи	Інші операційні доходи	Інший операційний дохід
Дохід від участі в капіталі	Фінансові доходи	Дохід від участі в капіталі
Інші фінансові доходи		Інші фінансові доходи
Інші доходи	Інші доходи	Інші доходи

Критеріями визнання доходу (виручки) від реалізації продукції (товарів, інших активів) є (п. 5 П(С)БО 15 «Дохід»): передача покупцю ризиків і вигод, пов'язаних з правом власності на продукцію (товар, інший актив); після продажу підприємство не здійснює подальше управління та контроль за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами); сума доходу (виручка) може бути достовірно визначена; є впевненість, що в результаті продажу відбудеться збільшення економічних вигод підприємства, а пов'язані з ним витрати можуть бути достовірно визначені.

Можна виокремити декілька напрямів сучасних проблем обліку доходів, які досліджують науковці: створення єдиної інформаційної загальнодержавної бази норм і нормативів для обліку й контролю за доходами підприємства; встановлення оптимального співвідношення обсягів автоматизованих і неавтоматизованих обліково-контрольних робіт та ін.

Однією із складових ефективного функціонування підприємства є управління прибутком (формування, розподіл та використання) (рис. 1).

У другому розділі **«Фінансово-економічна характеристика підприємства»** розглянуто організаційно-правові основи функціонування, досліджено динаміку показників фінансового стану, викладено положення облікової політики підприємства.

ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» Шишацького району створено з ціллю здійснення господарської, фінансово-інвестиційної, комерційної та іншої діяльності з метою отримання прибутку. Видом економічної діяльності товариства є змішане сільське господарство. Основні галузі: вирощування зернових і технічних культур та тваринництво.

Результати аналізу фінансового стану та ефективності господарської діяльності товариства за період 2015-2017 рр. засвідчили:

- зростання вартості майна на 752031 тис. грн (43,7 %) відбулося переважно унаслідок збільшення поточної дебіторської заборгованості, яка в 2017 р. займала найбільшу частку в структурі активів – 46,2 %; власний капітал

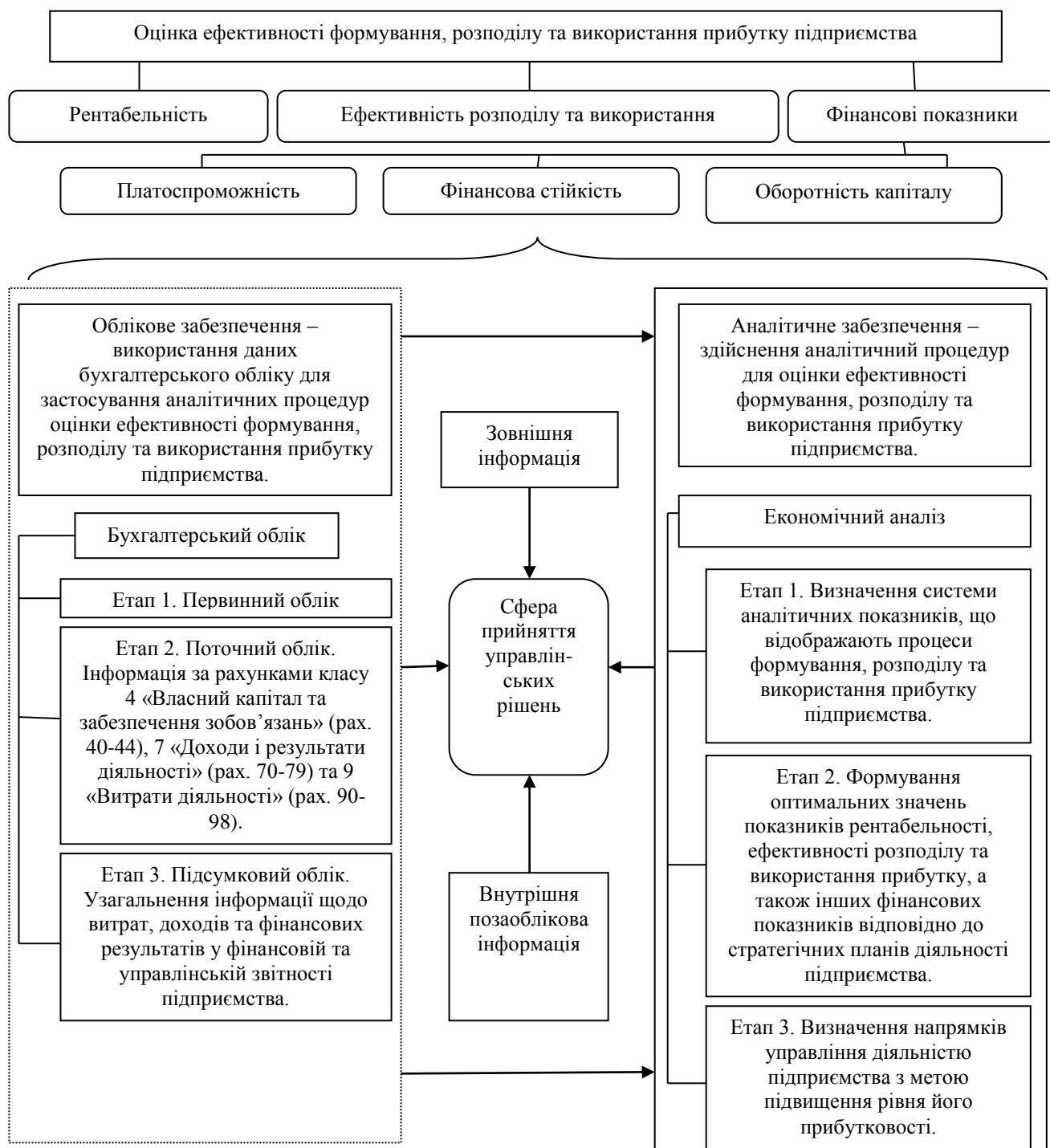

Рис. 1. Механізм формування обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком підприємства

збільшився на 594590 тис. грн (46,2 %) у результаті відповідного зростання нерозподіленого прибутку, а зобов'язання зросли на 157441 тис. грн (36,3 %), у тому числі поточна кредиторська заборгованість – на 73466 тис. грн (48,1 %);

- значення коефіцієнтів швидкої та загальної ліквідності відповідають нормативам, що свідчить про достатній рівень розрахункової та майнової платоспроможності. Проте станом на кінець 2015-2017 рр. фактичні значення коефіцієнта абсолютної ліквідності не відповідали нормативному значенню, що

вказує на ознаки грошової неплатоспроможності з нестабільною динамікою;

- у 2017 р. відбулося сповільнення оборотності практично всіх видів активів (окрім запасів) і пасивів. У 2017 р. порівняно з 2015 р. відбулося збільшення тривалості операційного циклу на 19 днів (5,6 %) і фінансового циклу на 17 днів (5,6 %), що свідчить про негативну динаміку ділової активності підприємства;

- спостерігається високий рівень фінансової стійкості підприємства за показниками структури джерел формування капіталу та показниками стану оборотних активів. Так, значення коефіцієнта фінансової автономії вказує на те, що на кінець 2017 р. частка власного капіталу у валюті балансу становила 76,1 % (на 1,3 в. п. більше порівняно з 2015 р.).

У Наказі про облікову політику ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» передбачено такі елементи облікової політики підприємства щодо доходів: порядок оцінки ступеня завершеності операцій з надання послуг; порядок визначення ступеня завершеності робіт за будівельним контрактом.

У третьому розділі **«Облік доходів від реалізації продукції підприємства»** досліджено стан документування обліку доходів, визначено порядок відображення операцій щодо одержаних доходів у регістрах синтетичного та аналітичного обліку, узагальнено податкові аспекти обліку доходів від реалізації продукції, розкрито особливості використання комп'ютерних технологій в обліку доходів, систематизовано порядок розкриття інформації щодо доходів у звітності підприємства.

У ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» усі записи в бухгалтерському обліку проводяться на підставі належним чином оформлених первинних документів. Додатком до Наказу про облікову політику підприємства у ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» є графік документообороту, в якому зазначаються: назва документа та його зміст; час складання документа і його проходження через кожен інстанцію; місце складання; посади осіб, які складають та затверджують документ; строки передавання документа від одного виконавця до іншого та в архів. Основними первинними документами з обліку доходів від реалізації продукції є: товарно-транспортна накладна, приймальна квитанція, накладна (внутрішньогосподарського призначення), податкова накладна, рахунок-фактура, прибутковий касовий ордер та ін.

Товариство використовує План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, яким для обліку доходів від реалізації передбачено рахунок 70 «Доходи від реалізації». Рахунок 70 «Доходи від реалізації» (пасивний, номінальний, операційний, розподільний) призначений для узагальнення інформації про доходи від реалізації готової продукції, товарів, робіт і послуг. У підприємстві відкриваються наступні субрахунки до рахунку 70: 701 «Дохід від реалізації готової продукції»; 702 «Дохід від реалізації товарів»; 703 «Дохід від реалізації робіт і послуг» та 704 «Вирахування з доходу». Аналітичний облік доходів від реалізації ведеться за видами (групами) реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), регіонами збуту та (або) іншими каналами реалізації.

За журнальної форми обліку інформація про доходи від реалізації готової

продукції (товарів, робіт, послуг) узагальнюється у журналі-ордері № 6 «Облік доходів і результатів діяльності», в якому визнана сума зазначених доходів відображається у графі 3.

Основні бухгалтерські проведення з обліку доходів від реалізації продукції у ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» наведено в табл. 2.

Таблиця 2

**Кореспонденція рахунків з обліку реалізації продукції в
ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка»**

Дата здійснення операції	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки		Сума, грн
		дебет	кредит	
Ситуація 1. Перша подія – відвантаження покупцеві продукції з наступною оплатою				
20.09.2018 р.	Відвантажено зерно пшениці озимої покупцеві (визнання доходу)	361	701	5400,00
	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ	701	641	900,00
	Списано собівартість зерна пшениці озимої	901	271	3250,00
	Віднесено на фінансовий результат виручку від реалізації зерна пшениці озимої	701	791	2150,00
	Списано на фінансовий результат собівартість зерна пшениці озимої	791	901	3250,00
25.09.2018 р.	Надійшла сума виручки на поточний рахунок підприємства	311	361	5400,00
Ситуація 2. Перша подія – отримання попередньої оплати від покупця в рахунок наступного продажу продукції				
20.09.2018 р.	Отримано від покупця попередню оплату за зерно пшениці озимої	311	361	5400,00
	Відображено розрахунки з ПДВ	643	641	900,00
16.10.2018 р.	Відвантажено зерно пшениці покупцеві (визнання доходу)	361	701	5400,00
	Відображено розрахунки за податковими зобов'язаннями з ПДВ	701	643	900,00
	Списано собівартість зерна пшениці озимої	901	271	3250,00
	Віднесено на фінансовий результат виручка від реалізації зерна пшениці озимої	701	791	2150,00
	Списано на фінансовий результат собівартість зерна пшениці озимої	791	901	3250,00

Товариство відповідно до норм Податкового кодексу України застосовує основну ставку ПДВ у розмірі 20 % бази оподаткування, які додаються до ціни товарів, послуг.

Для обліку податку на додану вартість у ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» передбачено субрахунок 6412 «Розрахунки за податком на додану вартість», порядок відображення операцій за яким у другому податковому періоді зображено на рис. 2.

Перевагами автоматизованого ведення обліку доходів у товаристві за допомогою програми «1С: Підприємство 8.2» є: можливість розширення аналітичного обліку доходів від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг; зручність та легкість пошуку контрагента; оперативне отримання інформація

щодо одержання доходів; створення різноманітних форм внутрішньої звітності; своєчасність відображення господарських операцій з обліку доходів у первинних документах, облікових регістрах та річній фінансовій звітності.

Дт субрах. № 311 Кт		2-й податковий період		аналітичний рах. № 6412	
		Дт			Кт
1) 15930,00		1) 15930,00	Сальдо – 15930,00		
3 поточного рахунка до бюджету перераховано ПДВ за 1-й податковий період			Податкове зобов'язання 2) 42720,00		
		Об. 66570,00	Об. 42720,00		
		С-до 7920,00*			

*Оскільки, податковий кредит перевищує податкове зобов'язання на суму 7920 грн (50640 грн – 42720 грн), то у наступному звітному періоді різниця підлягає включенню до складу податкового кредиту

Рис. 2. Схема облікових записів у ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» за аналітичним рахунком 6412 «Розрахунки за податком на додану вартість» за лютий 2018 р.

Дохід (виручка) від реалізації товарів, робіт, послуг відображається у рядку 2000 форми № 2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)» та розділі «XV. Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів» форми № 5 «Примітки до річної фінансової звітності», а також у статистичній звітності: формі № 50-ст «Звіт про основні економічні показники роботи сільськогосподарських підприємств» і формі № 21-заг «Звіт про реалізацію продукції сільського господарства».

У четвертому розділі «Аналіз фінансових результатів діяльності підприємства» досліджено динаміку та фактори формування показників доходів, фінансових результатів і рентабельності, проведено розрахунок і факторний аналіз показників порогу рентабельності та беззбиткового обсягу реалізації продукції, визначено шляхи та обґрунтовано резерви підвищення рівня прибутковості господарської діяльності.

У 2016 р. порівняно з 2015 р. зменшилися обсяги реалізації усіх видів продукції рослинництва і тваринництва ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» (крім великої рогатої худоби (в живій масі) та молока), зокрема зернових і зернобобових культур – на 57,7 %, сояшника – 89,7 %, сої – 30,9 %. Натомість, у 2017 р. порівняно з 2016 р. збільшилися обсяги реалізації усіх видів продукції, окрім сої та меду, зокрема зернових і зернобобових культур – у 2,7 раза, сояшника – 9,8 раза, великої рогатої худоби (в живій масі) – на 25,3 %, молока – 9,7 % (рис. 3). Виробничий напрям ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» – молочно-зерновий з розвиненим вирощуванням сої.

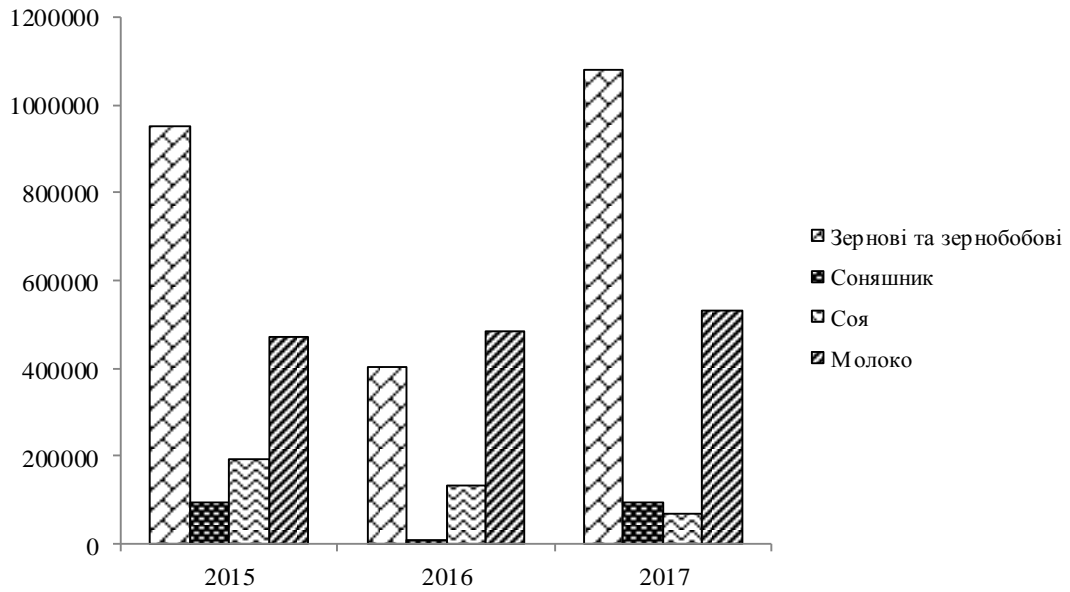

Рис. 3. Обсяги реалізації основних видів товарної продукції в ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» за 2015-2017 рр., ц

Структуру чистого доходу від реалізації продукції сільського господарства в ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» в середньому за 2015-2017 рр. наведено на рис. 4.

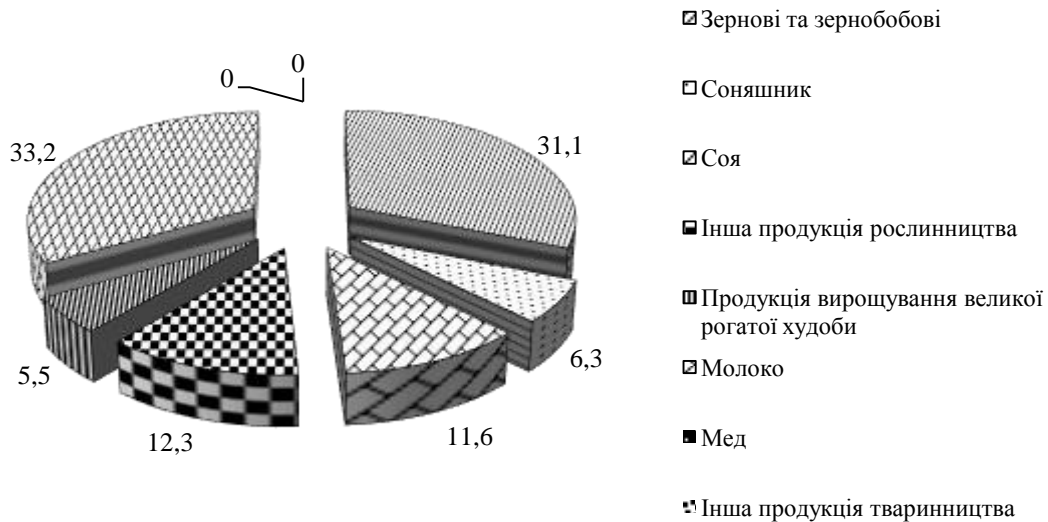

Рис. 4. Структура чистого доходу від реалізації продукції сільського господарства в ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» в середньому за 2015-2017 рр., %

Підприємство в цілому має позитивну динаміку показників фінансових результатів за 2015-2017 рр., окрім валового прибутку в 2017 р. (рис. 5).

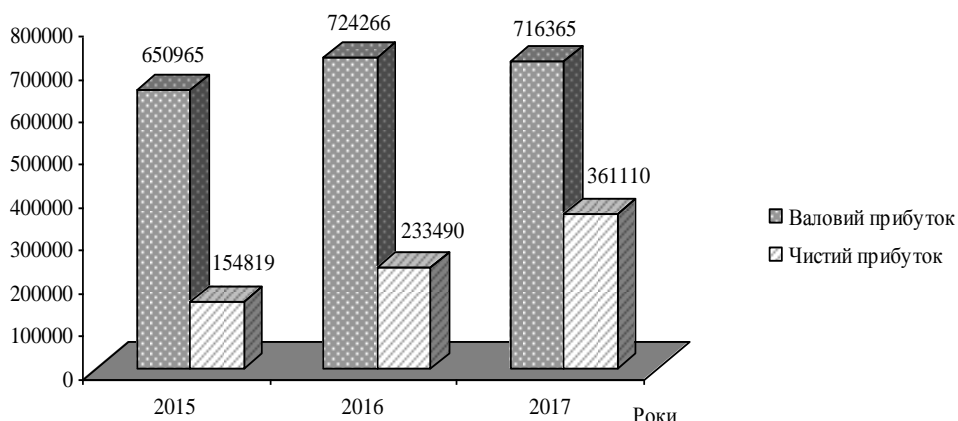

Рис. 5. Динаміка валового і чистого прибутку ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» за 2015-2017 рр.

У дипломній роботі проведено факторний аналіз з використанням адитивних моделей таких показників фінансових результатів: валового прибутку, фінансових результатів від операційної діяльності та до оподаткування, чистого прибутку.

Зокрема, в 2017 р. порівняно з 2016 р. валовий прибуток зменшився на 7901 тис. грн під впливом таких факторів. За рахунок збільшення чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) валовий прибуток зріс на 417611 тис. грн.

Унаслідок же зростання собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) валовий прибуток скоротився на 425512 тис. грн.

Отже, єдиним фактором негативної динаміки валового прибутку є збільшення собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг).

Збільшення прибутку від операційної діяльності у 2017 р. порівняно з 2016 р. на 123006 тис. грн пов'язане зі зростанням операційних доходів на 84529 тис. грн, у тому числі чистого доходу – 42832 тис. грн.

Разом із тим унаслідок збільшення операційних витрат прибуток від операційної діяльності зменшився на 132466 тис. грн, у тому числі собівартості реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг) та витрат на збут – відповідно на 425512 і 14472 тис. грн.

Отже, головним фактором збільшення прибутку від операційної діяльності є зростання чистого доходу.

Чистий прибуток збільшився на 127620 тис. грн під впливом таких факторів: збільшення прибутку від операційної діяльності, зменшення збитку від фінансової діяльності. Водночас зменшення фінансового результату від інвестиційної діяльності негативно вплинуло на чистий прибуток.

Для проведення факторного аналізу чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) використано мультиплікативну модель:

$$\text{ЧД} = \text{М} \times \text{РВ}, \quad (1)$$

де ЧД – чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг);

М – середньорічна вартість майна;

РВ – ресурсовіддача (відношення чистого доходу до середньорічної вартості майна).

У 2017 р. порівняно з 2016 р. чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) збільшився на 417611 тис. грн, або 24,3 %. Ця зміна відбулася під впливом таких факторів. У результаті зростання середньорічної вартості майна на 376015 тис. грн (20,4 %) чистий дохід збільшився на 362501 тис. грн. За рахунок же підвищення ресурсовіддачі на 0,02 грн/грн (2,1 %) чистий дохід збільшився на 55110 тис. грн. Таким чином, головним фактором збільшення чистого доходу стало зростання середньорічної вартості майна, тобто екстенсивний фактор.

За допомогою способу абсолютних різниць визначено вплив факторів на зміну фінансового результату від реалізації основних видів продукції (табл. 3).

Таблиця 3

Факторний аналіз фінансових результатів від реалізації сільськогосподарської продукції в ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» за 2016-2017 рр.

Продукція	Обсяг реалізації продукції у фізичній масі, ц			Середня ціна реалізації 1 ц, грн			Повна собівартість 1 ц реалізованої продукції, грн		
	2016 р.	2017 р.	відхилення (+,-)	2016 р.	2017 р.	відхилення (+,-)	2016 р.	2017 р.	відхилення (+,-)
Зерно	401700	1082345	+680645	371,59	406,56	+34,97	229,68	323,75	+94,07
Соняшник	9898	96535	+86637	916,97	969,20	+52,23	554,26	595,63	+41,37
Соя	135126	69100	-66026	940,10	905,37	-34,73	567,26	1050,47	+483,21
М'ясо великої рогатої худоби (в живій масі)	20385	25552	+5167	2088,34	2619,89	+531,55	3664,32	3447,32	-217,00
Молоко	483136	530030	+46894	623,83	755,10	+131,27	553,50	532,04	-21,46
Мед	18,44	1,18	-17,26	2597,61	4491,53	+1893,92	4436,01	6186,44	+1750,43
Усього	×	×	×	×	×	×	×	×	×

Продовж. табл. 3

Продукція	Прибуток (збиток), тис. грн		Зміна (+,-) фінансового результату, тис. грн			
	2016 р.	2017 р.	загальна	у т. ч. за рахунок факторів		
				обсягу	ціни	собівартості
Зерно	57007,1	89629,0	+32621,9	+96589,5	+37848,6	-101816,2
Соняшник	3590,1	36062,6	+32472,5	+31424,2	+5042,0	-3993,7
Соя	50380,0	-10026,4	-60406,4	-24617,0	-2399,6	-33389,8
М'ясо великої рогатої худоби (в живій масі)	-32126,4	-21142,5	+10983,9	-8143,1	+13582,2	+5544,8
Молоко	33979,1	118228,5	+84249,4	+3298,1	+69577,0	+11374,3
Мед	-33,9	-2,0	+31,9	+31,8	+2,2	-2,1
Усього	112796	212749,2	+99953,2	+98583,5	+123652,4	-122282,7

У цілому за шістьма видами продукції в 2017 р. порівняно з 2016 р. прибуток збільшився на 99953,2 тис. грн. За рахунок збільшення обсягів реалізації та підвищення середніх цін реалізації прибуток зріс відповідно на 98583,5 і 123652,4 тис. грн, а внаслідок підвищення повної собівартості одиниці реалізованої продукції прибуток скоротився на 122282,7 тис. грн.

Одним із напрямів обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком підприємства є аналіз беззбитковості виробництва продукції. Даний аналіз передбачає обґрунтування беззбиткового обсягу реалізації продукції та зони безпеки підприємства.

Факторний аналіз беззбиткового обсягу реалізації продукції проводиться з використанням такої моделі:

$$q_B = \frac{ПВ}{d} = \frac{ПВ}{p - z^3}, \quad (2)$$

де q_B – беззбитковий обсяг реалізації продукції;

ПВ – постійні витрати;

d – маржинальний дохід від реалізації одиниці продукції;

p – середня ціна реалізації;

z^3 – рівень змінних витрат на одиницю реалізованої продукції.

Отже, на зміну беззбиткового обсягу реалізації продукції впливають три фактори: постійні витрати; середня ціна реалізації; рівень змінних витрат на одиницю реалізованої продукції. При цьому фактори постійних витрат та змінних витрат на одиницю реалізованої продукції здійснюють прямий вплив на результативний показник, а фактор середньої ціни реалізації – обернений.

У 2017 р. від реалізації великої рогатої худоби в живій масі ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» одержало збитки в сумі 21142,5 тис. грн. У роботі запропоновано визначити, за якої ціни реалізації підприємство досягне рівня беззбитковості.

На нашу думку, ціна беззбитковості виробництва продукції (P_B) визначається діленням сукупних витрат (TC) на обсяг реалізації (Q):

$$P_B = TC : Q. \quad (3)$$

Для досягнення рівня беззбитковості реалізації великої рогатої худоби в живій масі ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» повинно було реалізувати дану продукцію за ціною 3447,32 грн за 1 ц. Фактична ж ціна 1 ц у 2017 р. становила 2619,89 грн. Тобто, ціна досягнення беззбитковості перевищує фактичну ціну на 827,43 грн (31,6 %).

За результатами факторного аналізу можливим резервом збільшення показника валового прибутку в ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» є підвищення рентабельності реалізації, завдяки чому валовий прибуток зросте на 178093 тис. грн.

Велике значення для забезпечення стабільності фінансового стану та підвищення прибутковості діяльності підприємства має прискорення обертання оборотних активів. У роботі визначено суму додаткового прибутку від операційної діяльності в результаті зміни оборотності оборотних активів у ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» за порівняння 2017 р. з 2016 р.:

$$\Delta\Pi = \Pi_0 \times \frac{\text{ЧД}_1}{\text{ЧД}_0} \times \frac{\overline{\text{ОА}}_0}{\overline{\text{ОА}}_1} - \Pi_0, \quad (4)$$

де $\Delta\Pi$ – додатковий (недоодержаний) прибуток від операційної діяльності в результаті зміни оборотності оборотних активів;

Π_0 – прибуток від операційної діяльності в базовому періоді;

ЧД_1 і ЧД_0 – чистий дохід відповідно в звітному і базовому періодах;

$\overline{\text{ОА}}_0$ і $\overline{\text{ОА}}_1$ – середньорічна вартість оборотних активів відповідно в базовому і звітному періодах.

Завдяки прискоренню оборотності оборотних активів ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» в 2017 р. порівняно з 2016 р. одержало 15877 тис. грн. додаткового прибутку від операційної діяльності.

На нашу думку, для оцінки якості прибутковості діяльності ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» доцільно визначати коефіцієнт пріоритетності прибутковості ($\text{КПП}_{\text{сг}}$) за формулою (5):

$$\text{КПП}_{\text{сг}} = \frac{\text{ФР}_{\text{сг}}}{\text{ЧФР}}, \quad (5)$$

де $\text{ФР}_{\text{сг}}$ – фінансовий результат від реалізації продукції сільського господарства;

ЧФР – чистий фінансовий результат.

У 2017 р.: $\text{КПП}_{\text{сг}} = 333084,4 : 361110 = 0,922$.

Отже, значення даного показника вказує на високу якість прибутковості діяльності ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка», оскільки чистка прибутку від реалізації продукції сільського господарства в чистому прибутку становить 92,2 %.

Отже, результати аналізу динаміки показників доходів, витрат та фінансових результатів у ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» засвідчили, що збільшення у 2017 р. порівняно з 2015-2016 рр. чистого прибутку відбувалося в умовах випереджального зростання доходів порівняно з витратами.

ВИСНОВКИ

Проведені у дипломній роботі дослідження з питань методики бухгалтерського обліку доходів та аналізу фінансових результатів від реалізації продукції дозволяють сформулювати такі висновки.

1. Відповідно до Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», що не суперечить Міжнародним стандартам фінансової звітності, доходи – це збільшення економічних вигод у вигляді збільшення активів або зменшення зобов'язань, яке призводить до зростання власного капіталу (за винятком зростання капіталу за рахунок внесків власників). Згідно П(С)БО 15 дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – загальний дохід (виручка) від реалізації продукції, товарів, робіт та послуг без вирахування наданих знижок, повернення раніше проданих товарів та непрямих податків і зборів (податку на додану вартість, акцизного податку тощо).

2. Характеристика фінансово-економічної діяльності ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» засвідчила різноспрямовані тенденції у майновому стані

підприємства впродовж 2015-2017 рр., а саме: збільшення основних засобів, погіршення стану розрахунково-платіжних відносин, зменшення грошових коштів і зниження їх частки в майні, збільшення власного капіталу за рахунок нерозподіленого прибутку, перехід від короткострокового до довгострокового кредитування.

3. Наказ про облікову політику підприємства в ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» № 1 від 01.01.2016 р. містить чотири розділи: загальні положення; організаційно-технічні складові облікової політики; методична складова облікової політики; зміна облікової політики.

Характеристика синтетичного та аналітичного обліку доходів у ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» засвідчила, що для обліку доходів від реалізації продукції призначено рахунок 70 «Доходи від реалізації». Даний рахунок використовується для обліку та узагальнення інформації про загальний дохід (виручку) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

4. Аналіз доходів, витрат, фінансових результатів та рентабельності є одним із найважливіших напрямів оцінювання ефективності господарської діяльності підприємств. У роботі запропоновано вдосконалення методики аналізу фінансових результатів, зокрема: визначення ціни реалізації продукції для досягнення беззбитковості збиткових галузей; визначення коефіцієнта пріоритетності прибутковості; реалізовано методику факторного аналізу показника прибутку від операційної діяльності, що дозволило визначити резерв його зростання за рахунок підвищення рентабельності реалізації продукції (товарів, робіт, послуг); проведено розрахунок додаткового чистого прибутку за рахунок прискорення оборотності оборотних активів підприємства.

5. За період 2015-2017 рр. спостерігалася позитивна динаміка основних результативних показників господарської діяльності товариства, а саме доходів, прибутку до оподаткування та чистого прибутку. Так, загальна величина доходів збільшилася на 19,2 %, витрат – на 8,9 %, завдяки чому прибуток до оподаткування та чистий прибуток зросли в 2,3 раза: з 154819 тис. грн у 2015 р. до 361110 тис. грн у 2017 р.

Прибуток від операційної діяльності в 2017 р. порівняно з 2015 р. збільшився на 94,2 %. Таким чином, темпи зростання показників фінансових результатів перевищили темпи інфляції.

6. За результатами факторного аналізу в 2017 р. порівняно з 2016 р. чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) збільшився на 417611 тис. грн, або 24,3 %, переважно за рахунок зростання середньорічної вартості майна.

Прибуток від операційної діяльності в 2017 р. порівняно з 2016 р. збільшився на 123006 тис. грн, у тому числі за рахунок зростання операційних доходів – на 255472 тис. грн., зокрема чистого доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – на 417611 тис. грн. Що стосується фактора загальної величини операційних витрат, то їх збільшення зумовило зменшення операційного прибутку на 132466 тис. грн. Отже, головним фактором збільшення прибутку від операційної діяльності є зростання чистого доходу.

7. Динаміка показників рентабельності та окупності залежить насамперед від кон'юнктури ринку. За даними проведеного дослідження ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» має нестійку динаміку показників рентабельності виробничих витрат і продажу. Так, якщо в 2015 р. на 1 грн виробничих витрат було одержано 63,4 коп. валового прибутку, то в 2016 р. цей показник збільшився до 72,7 коп., а в 2017 р. знизився до 50,4 коп.

Рентабельність продажу в 2016 р. становила 42,1 %, а в 2017 р. – 33,5 %, що свідчить про зниження ефективності реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

8. Одним із напрямів обліково-аналітичного забезпечення управління прибутком підприємства є аналіз беззбитковості виробництва продукції. За результатами аналізу в 2017 р. порівняно з 2016 р. беззбитковий обсяг реалізації молока зменшився на 94069 ц, або 56,2 %, а його частка у фактичному обсязі реалізації знизилася з 34,7 до 13,9 %. Найбільший вплив на динаміку беззбиткового обсягу реалізації мав фактор середньої ціни реалізації продукції.

9. За результатами факторного аналізу можливим резервом збільшення показника валового прибутку товариства є підвищення рентабельності реалізації (коефіцієнт у 2016 р. – 0,421, а у 2017 р. – 0,335), завдяки чому валовий прибуток збільшиться на 178093 тис. грн.

ТОВ «Агрофірма «ім. Довженка» рекомендується забезпечувати прискорення оборотності оборотних активів, що в 2017 р. порівняно з 2016 р. дозволило одержати 15877 тис. грн додаткового прибутку від операційної діяльності.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ

1. Тютюнник І. Ю. Заробітна плата, процент, рента і прибуток як форми доходу від факторів виробництва / І. Ю. Тютюнник / Матеріали студентської конференції Полтавської державної аграрної академії (м. Полтава, 8-9 квітня 2014 р.). – Ч. 1. – Полтава : РВВ ПДАА, 2014. – С. 208-209.

2. Тютюнник І. Ю. Фінансові результати до оподаткування підприємств Полтавської області / І. Ю. Тютюнник / Студентська молодь і науковий прогрес в АПК : тези доп. Міжнар. студ. наук. форуму, 24-26 вересня 2014 р. – Львів, 2014. – С. 246.

3. Тютюнник І. Ю. Функції прибутку та його значення у розвитку підприємства / І. Ю. Тютюнник / Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу : зб. наук. пр. / ПДАА. – Вип. 14. – Полтава : РВ ПДАА, 2014. – С. 96-100.

4. Тютюнник І. Ю. Особливості облікового відображення операцій з підкріплення банків готівкою / С. В. Тютюнник, І. Ю. Тютюнник / Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 15 січня 2015 р. – Полтава : ПДАА, 2015. – С. 111-113.

5. Тютюнник І. Ю. Проведення міжнародних торгів як один із аспектів маркетингової діяльності / І. Ю. Тютюнник / Маркетингове забезпечення продуктового ринку. Матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (м. Полтава, 19-20 травня 2015 р.). – Полтава : ПДАА, 2015. – С. 94-96.

6. Тютюнник І. Ю. Формування показників фінансових результатів діяльності суб'єктів малого підприємництва аграрної сфери економіки / І. Ю. Тютюнник / Тези 17 зльоту студентських лідерів аграрної освіти. 16-19 червня 2015 р., Львів, 2015. – С. 274-276.

7. Тютюнник І. Ю. Валютний курс та його вплив на макроекономічні показники України / І. Ю. Тютюнник, В. В. Собакар / Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу : зб. наук. пр. / ПДАА. – Вип. 15. – Полтава : ФОП Крюков, 2015. – С. 49-51.

8. Тютюнник І. Ю. Дослідження рівня інфляції в Україні за допомогою трендових моделей / І. Ю. Тютюнник, С. С. Губарьова / Матеріали студентської наукової конференції факультету економіки та менеджменту, присвяченої Дню студента, 19 листопада 2015 р. – Полтава : ПДАА, 2015. – С. 138-141.

9. Тютюнник І. Ю. Облікове відображення доходів від реалізації сільськогосподарських підприємств / І. Ю. Тютюнник / Матеріали науково-практичних конференцій студентів за результатами проходження виробничих та технологічних практик по напрямках підготовки (спеціальностях), випуск 1, 2016 р. – Полтава : ПДАА, 2016. – С. 32-34.

10. Тютюнник І. Ю. Методичні підходи до визначення точки беззбитковості підприємства: вітчизняний та зарубіжний досвід / І. Ю. Тютюнник / Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції «Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю», 25 листопада 2016 р. – Полтава : ПДАА, 2016. – С. 127-129.

11. Тютюнник І. Ю. Вплив вступу України до СОТ на географічну структуру зовнішньої торгівлі / І. Ю. Тютюнник / Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу [Текст] : зб. наук. пр. / ПДАА. – Вип. 16. – Полтава, 2016. – С. 222-224.

12. Тютюнник І. Ю. Етапи підготовки складання фінансової звітності / І. Ю. Тютюнник / Матеріали науково-практичних конференцій студентів за результатами проходження виробничих та технологічних практик по напрямках підготовки (спеціальностях), випуск 2, 2017 р. – Полтава : ПДАА, 2017. – С. 38-40.

13. Тютюнник І. Ю. Методичні аспекти оцінювання коефіцієнта абсолютної ліквідності / І. Ю. Тютюнник, С. В. Тютюнник / Сучасний менеджмент: проблеми та перспективи розвитку: Матеріали 2-ої Всеукраїнської науково-практичної конференції / упоряд. Т. В. Федорова, С. Ю. Боліла. – Херсон : ХДАУ. – 19.05.2017 : тези доповідей. – Херсон : ХДАУ, 2017. – С. 77-80.

14. Тютюнник І. Ю. Шляхи підвищення прибутковості діяльності підприємства / І. Ю. Тютюнник / Проблеми обліково-аналітичного

забезпечення управління підприємницькою діяльністю : Матеріали II Всеукраїнської науково-практичної конференції, 26 жовтня 2017 р. – Полтава : ПДАА, 2017. – С. 213-215.

15. Тютюнник І. Ю. Міжнародні системи оцінювання кредитоспроможності боржника / І. Ю. Тютюнник / Економіка і підприємництво: організаційно-методологічні аспекти обліку, фінансів, аудиту та аналізу [Текст] : зб. наук. пр. / ПДАА. – Вип. 17. – Том 2. – Полтава, 2017. – С. 210-213.

16. Тютюнник І. Ю. Зміни у класифікації підприємств для цілей бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності / І. Ю. Тютюнник, С. В. Тютюнник / Збірник матеріалів всеукраїнської науково-практичної конференції: Фінансова система України в умовах економічної та фінансової глобалізації світу. – Том 1. – Київ, 15 грудня 2017 року / За редакцією професора В. М. Фурмана. Київський інститут банківської справи, 2017. – С. 258-260.

17. Тютюнник І. Ю. Проблема нерівномірності розвитку регіонів України в умовах децентралізації / І. Ю. Тютюнник, С. В. Тютюнник / Становлення механізму публічного управління розвитком сільських територій як пріоритет державної політики децентралізації : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (з міжнародною участю), 28 листопада 2017 р. – Житомир : ЖНАЕУ, 2017. – С. 117-121.

18. Тютюнник І. Ю. Особливості організації обліку доходів на підприємстві / І. Ю. Тютюнник / Сучасний стан і перспективи вдосконалення практичної підготовки студентів обліково-фінансового профілю : Матеріали науково-практичних конференцій студентів за результатами проходження виробничих та технологічних практик по напрямках підготовки (спеціальностях), випуск 4, 2018 р. – Полтава : ПДАА, 2018. – С. 84-86.

19. Тютюнник І. Ю. Елементи облікової політики щодо доходів і витрат / І. Ю. Тютюнник, З. М. Левченко / Формування та перспективи розвитку підприємницьких структур в рамках інтеграції до європейського простору : Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (заочна форма), 27 березня 2018 р. – Полтава : ПДАА, 2018. – С. 167-171.

20. Тютюнник І. Ю. Податок на прибуток: особливості нарахування та сплати / І. Ю. Тютюнник / Актуальні проблеми та перспективи розвитку обліку, аналізу та контролю в соціально-орієнтованій системі управління підприємством : Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, 20 квітня 2018 р. – Полтава : ПДАА, 2018. – С. 163-166.

21. Тютюнник І. Ю. Сутність поняття «дохід» та підходи до його трактування / І. Ю. Тютюнник / Матеріали студентської наукової конференції, 25-26 квітня 2018 р. – Полтава : ПДАА, 2018. – С. 390-392.

22. Тютюнник І. Ю. Моделювання показників рентабельності діяльності суб'єктів малого підприємництва [Електронний ресурс] / І. Ю. Тютюнник, С. В. Тютюнник // Причорноморський науково-дослідний інститут економіки та інновацій : Електронне фахове видання. Інфраструктура ринку. – 2018. – № 19. – С. 553-557. – Режим доступу до журналу : <http://>

//www.market_infr.od.ua/uk/19-2018.

23. Тютюнник І. Методичні аспекти оцінки якості та розподілу прибутку суб'єктів господарювання / І. Тютюнник, С. Тютюнник / Матеріали Всеукраїнської інтернет-конференції, 18 травня 2018 р. – Миколаїв : МНАУ, 2018. – С. 73-75.

24. Тютюнник І. Ю. Методичні аспекти факторного аналізу фінансового результату від реалізації продукції / І. Ю. Тютюнник / Матеріали науково-практичних конференцій здобувачів вищої освіти за результатами проходження виробничих та технологічних практик «Сучасний стан і перспективи вдосконалення практичної підготовки здобувачів вищої освіти обліково-фінансового профілю», випуск 5, 2018 р. – Полтава : ПДАА, 2018. – С. 45-47.

АНОТАЦІЯ

Тютюнник І. Ю. Методика обліку доходів та аналіз фінансових результатів від реалізації продукції. – Рукопис.

Дипломна робота на здобуття ступеня вищої освіти магістра за освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування» спеціальності «Облік і оподаткування». – Полтавська державна аграрна академія, Полтава, 2018.

Робота присвячена дослідженню теоретичного та практичного аспектів методики обліку доходів і проведенню аналізу фінансових результатів від реалізації продукції суб'єктів господарювання.

У результаті дослідження узагальнено економічний зміст, класифікацію та нормативно-інформаційне забезпечення обліку доходів; запропоновано доповнити план рахунків додатковим субрахунком 706 «Дохід від реалізації продукції на експорт» до рахунку 70 «Доходи від реалізації» та удосконалити існуючу систему аналітичних субрахунків на підприємстві; проаналізовано структуру, динаміку та фактори формування фінансових результатів, проведено розрахунок показників рентабельності та факторний аналіз беззбиткового обсягу реалізації продукції, запропоновано методику розрахунку ціни беззбитковості для збиткового виду продукції, обґрунтовано резерви підвищення рівня прибутковості господарської діяльності.

Ключові слова: доходи, прибуток до оподаткування, чистий прибуток, облікова політика, факторний аналіз, рентабельність, поріг рентабельності, точка беззбитковості.

ANNOTATION

Tiutiunnyk I. Y. Methodology of revenue accounting and analysis of financial results from product sales. – Manuscript.

Graduation work on the receipt of degree of higher education of master's degree in speciality «Accounting and taxation». – Poltava State Agrarian Academy, Poltava, 2018.

Work is sanctified to research of theoretical and practical aspects of methodology of revenue accounting and the analysis of financial results from the product sales of business entities.

As a result of research, the economic content, classification and normatively-informative providing of revenue accounting are generalized; it is proposed to supplement the plan of accounts with the additional sub-account 706 «Revenue from the product sales for export» to the account 70 «Revenue from the sale» and to improve the existing system of analytical sub-accounts at the enterprise; the structure, dynamics and factors of financial results formation were analyzed; the calculation of profitability ratios and factor analysis of break-even volume of sales were proposed; the method of calculating the break-even price for a loss-making product type was proposed; the reserves for increasing the profitability level of economic activity were substantiated.

Keywords: revenue, profit before tax, net profit, accounting policy, factor analysis, profitability, threshold of profitability, break-even point.